

WITENZA Kids

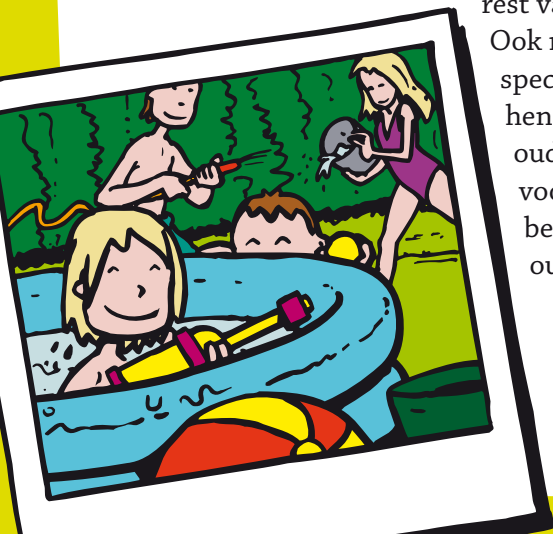
Met je familie

Wittemza... kids

Met je familie

Je vrienden kan je kiezen, je familie niet. Misschien ben jij de oudste thuis of heb je een oudere broer of jongere zus. Ook al heb je soms ruzie en heb je hen niet zelf gekozen, **broers of zussen** hebben, heeft ook voordelen. Er is altijd iemand waar je op kan rekenen en om mee te spelen. Jullie horen bij elkaar en hebben voor de rest van jullie leven een band.

Ook met je **ouders** heb je een speciale band, hoewel je ook hen niet zelf kan kiezen. Je ouders zijn verantwoordelijk voor je opvoeding. Het is dus belangrijk te weten wie je ouders zijn.

1

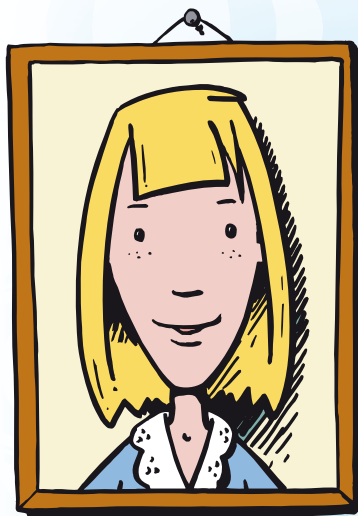
Wie zijn je ouders?

De ouders waaruit je geboren bent, zijn je **geboorteouders** of biologische ouders. Daarnaast bestaan er bijvoorbeeld ook adoptieouders en stiefouders. Als jij bij je **adoptieouders** woont, kan het zijn dat je je geboorteouders niet kent. Daar lees je later meer over. Als je ouders gescheiden zijn en een van hen of beiden een andere partner hebben, dan heb je **stiefouders**. Adoptieouders hebben altijd het ouderlijke gezag over je en mogen dus over jou beslissen. Bij stiefouders is dat niet noodzakelijk zo, al moeten ook zij voor je zorgen.

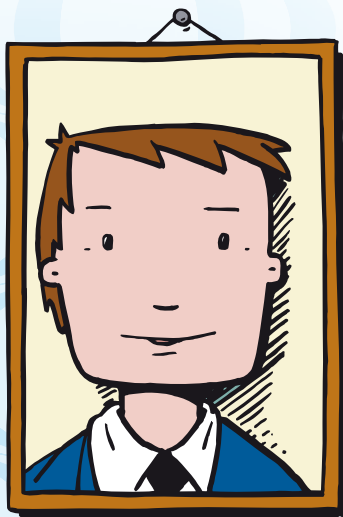
Je geboorteparenten moeten hun biologische band met jou op een wettelijke manier vastleggen. Pas dan erkent de wet hun moederschap en vaderschap.

Wie is je **moeder** volgens de wet?

Je mama heeft je negen maanden in haar buik gedragen en is ook van jou bevallen. Daar zijn meestal getuigen van, zoals een dokter en een vroedvrouw. Het is dus zeker dat zij jouw mama is. Dat wordt ook zo genoteerd in je geboortakte, waardoor het moederschap van je mama op een wettelijke manier vastligt. Een geboortakte is een document waarin alle gegevens staan over de geboorte van iemand. Als je papa of mama jouw geboorte gaat aangeven bij de burgerlijke stand, dan wordt zo'n akte opgesteld. Dat zorgt er voor dat je wordt ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand van jouw geboorteplaats.

Wie is je **vader** volgens de wet?

Wie je biologische papa is, is niet altijd zo eenvoudig vast te stellen voor de buitenwereld. Als je mama getrouwd is, dan is haar man volgens de wet automatisch je vader bij je geboorte. In je geboorteakte staat dat dan zo vermeld. Dat heet de vaderschapsregel. Zijn je ouders niet getrouwd? Dan moet je papa jou voor of bij de geboorte als zijn kind erkennen. De ambtenaar van de burgerlijke stand zal hem dan als vader op jouw geboorteakte invullen.

Er staat geen papa vermeld in mijn geboorteakte, wat nu?

Het kan dat de naam van je papa ontbreekt op jouw geboorteakte. Dat kan omdat je mama bijvoorbeeld niet weet wie je biologische papa is. Of misschien wil ze jou alleen opvoeden. Toch kan je papa je later nog **erkennen**. Hij zegt dan tegen de ambtenaar van de burgerlijke stand dat hij jouw vader is. Die ambtenaar zal dan zijn naam op je geboorteakte invullen. Zolang je minderjarig bent, moet je mama daarmee akkoord gaan. En vanaf je twaalfde moet ook jij toestemmen met die erkenning. Ben je meerderjarig, dan ben jij de enige die toestemming moet geven.

Kan er ook geen mama vermeld staan op een geboorteakte?

Slechts heel af en toe weet een kind niet wie zijn **mama** is, omdat de geboorteakte haar niet vermeldt. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als de mama alleen bevalt en haar kindje te vondeling legt. Maar ook zij kan haar kind later nog **erkennen**. Ze moet dan bij een ambtenaar van de burgerlijke stand officieel verklaren dat het om haar kind gaat. Zolang je minderjarig bent, moet je vader daar toestemming voor geven. Vanaf je twaalfde moet ook jij akkoord gaan. Ben je meerderjarig, dan hoeft enkel jij je toestemming te geven.

Wat als er geen ouders vermeld staan op mijn geboorteakte en niemand me erkent?

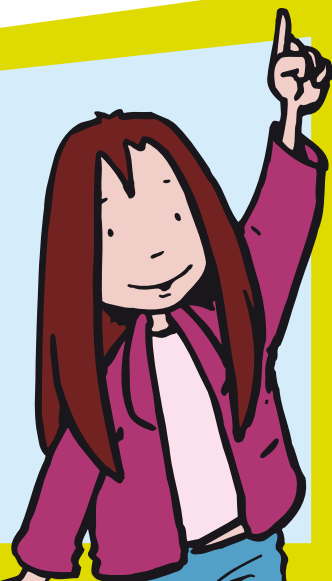
Je geboorteakte vermeldt wie je papa en mama zijn. Als een van die twee of beide niet ingevuld zijn, kan je aan een **rechter** vragen om het **vaderschap of moederschap van je ouders vast te stellen**. De rechter zal dan op zoek gaan naar feiten die

bewijzen dat iemand jouw papa of mama is. Dat kan bijvoorbeeld door een DNA-test, maar ook door '**bezit van staat**'. Bezit van staat wil zeggen dat een volwassene en een kind zich tegenover de buitenwereld gedragen als ouder en kind.

Wist je dat?

Elke mens heeft een eigen, uniek DNA. Dat DNA bepaalt onder andere hoe je eruit ziet. Jouw DNA bestaat voor de helft uit dat van je mama en voor de helft uit dat van je papa. Het DNA van jouw biologische ouders zal dus altijd overeenkomsten vertonen met het jouwe. Door twee soorten DNA tijdens een test met elkaar te vergelijken, kan je dus nagaan of iemand jouw biologische ouder is.

Ouderschap **betwisten**

Soms is je wettelijke mama of papa niet je echte, biologische ouder. Misschien maakte de ambtenaar van de burgerlijke stand een fout en vulde hij de verkeerde naam in op je geboorteakte. Of misschien was je mama nog getrouwd met een andere man dan je papa op het moment dat ze zwanger was van jou. In de meeste gevallen kan je dan bij een rechter terecht om dat **wettelijke vaderschap of moederschap aan te vechten**.

Enkel wanneer diegenen die volgens de wet je ouders zijn, zich tegenover de buitenwereld ook altijd zo gedragen hebben (en er dus sprake is van 'bezit van staat') kan je hun ouderschap niet meer betwisten.

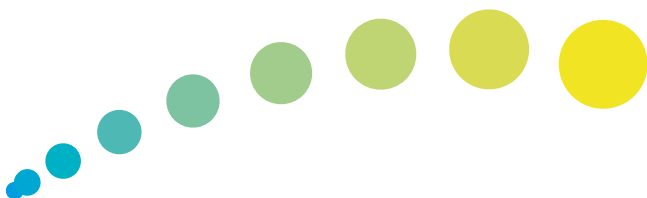
Ik ben **geadopteerd**

Misschien woon je niet in het gezin waar je geboren bent, maar ben je geadopteerd. In dat geval kozen je geboorteouders ervoor je bij een andere familie te laten opgroeien. Dat **adoptiegezin** geeft je niet

alleen een nieuwe thuis, maar ook een andere familie, een nieuwe familienaam,... Zij geven je een volledig nieuw leven. Maar voor je nieuwe familie je kan adopteren, moeten jouw geboorteouders akkoord gaan met de adoptie. Daarna moet ook een rechter zijn goedkeuring geven. Pas dan krijgen jouw adoptieouders het ouderlijke gezag over jou en behoor je officieel tot hun familie.

Sommige adoptiekinderen kennen hun geboorteouders, anderen helemaal niet. Je hoeft ook niet per se uit een ander land te komen of een andere huidskleur te hebben om geadopteerd te zijn. Als je ouders gescheiden zijn bijvoorbeeld en je mama hertrouwt, dan kan je stiefvader je adopteren. Je geboortevader moet daar dan wel zijn toestemming voor geven.

Wat als één of allebei mijn ouders sterven?

Als één van je ouders sterft, dan mag je andere ouder jou verder alleen opvoeden en alleen over jou beslissen. Die ouder draagt dan alleen het ouderlijke gezag. Zijn je beide ouders overleden, dan beslist de vrederechter wie jouw voogd wordt. Die persoon is vanaf dan voor jou verantwoordelijk. Hij of zij mag dan ook alle belangrijke beslissingen over jou nemen. Jouw voogd kan je opa of oma zijn, een ander familielid of een vriend van je familie...

2 Welke gevolgen heeft mijn afkomst?

Waar en in welke familie je geboren bent, bepaalt je afkomst of afstamming. Die afkomst brengt een aantal gevolgen met zich mee.

Ik heb een dubbele **familiennaam**. Hoe kan dat?

In België kunnen ouders kiezen welke **familiennaam** ze geven aan hun pasgeboren kindje: de familiennaam van papa, of van mama of beide familienamen. De volgorde mogen ze ook kiezen. Krijg je nog een broer of zus erbij? Dan zal die dezelfde familiennaam als jij hebben.

Kan ik mijn **naam** laten veranderen?

Dankzij je ouders heb je een voornaam en een familiennaam. Die naam zorgt ervoor dat je van anderen te onderscheiden bent en dat iedereen weet wie je bent. Het is wel mogelijk om je naam te laten veranderen, maar dat is niet zo eenvoudig. Zeker voor je familiennaam is dat het geval. Zolang je minderjarig bent, kan je sowieso zelf geen **naamswijziging** vragen. Je hebt dan de toestemming nodig van je ouders of voogd. Bovendien is het niet zo goedkoop om je naam te veranderen en duurt het ook een hele poos, zo'n twee jaar, vooraleer je je 'nieuwe' naam officieel mag gebruiken.

*Vonderschewenschaete -
'd Accident de Parisours
de Bombon de Parmezan
Vangrauwelde de Legenberghie
zu Sauerkraut-Sauerkraut
du chalet de Groenenbosche
de ...*

Wist je dat?

Hebben kinderen altijd dezelfde nationaliteit als hun ouders?

Je nationaliteit bepaalt van welk land je een onderdaan of burger bent. Dat kan het land zijn waarin je geboren bent, maar ook een ander land. Onderdanen van een land hebben tal van specifieke rechten en verplichtingen in hun land die vreemdelingen niet automatisch krijgen.

Als je ouders dezelfde nationaliteit hebben, dan heb ook jij die nationaliteit. Maar misschien hebben jouw mama en papa een verschillende nationaliteit. In dat geval kunnen zij, onder bepaalde voorwaarden, kiezen welke nationaliteit jij krijgt. Zodra je meerderjarig bent, mag je daar meestal zelf over beslissen.

Moet ik bij mijn ouders wonen?

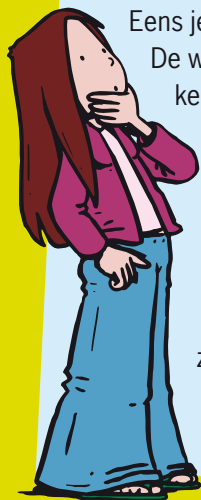
Zolang je niet meerderjarig bent, is je officiële adres normaal bij je ouders. Zo'n officieel adres heet domicilie. Maar sommige kinderen wonen bij een voogd of nog ergens anders. Eigenlijk komt het erop neer dat je in de meeste gevallen je domicilie hebt bij de persoon die voor je zorgt.

Wist je dat?

Waarom beslissen mijn ouders in mijn plaats?

Zolang je geen achttien jaar bent, ben je volgens de wet minderjarig. Eens je achttien bent geworden, ben je meerderjarig of volwassen. De wet zegt dat je vanaf dan verantwoordelijk bent voor je eigen keuzes en gedrag.

Zolang je minderjarig bent, nemen je ouders alle beslissingen voor en over jou. Dat heet het ouderlijke gezag. Toch is het de bedoeling dat je ouders bij die keuzes zoveel mogelijk rekening houden met wat jij wil. Daarnaast zijn je ouders ook verantwoordelijk voor wat je doet. Als jij iets fout doet, zijn zij daar verantwoordelijk voor. Als je tijdens het voetballen bijvoorbeeld een wagen beschadigt, zullen zij voor de kosten opdraaien.

Wat mogen mijn ouders van mij **verwachten?**

Jouw ouders zijn verplicht om voor jou te zorgen, maar ze hebben ook een aantal rechten. Zo mogen ze van jou verwachten dat je hen met eerbied en respect behandelt. Daarnaast hebben ze ook recht op persoonlijk contact met jou. Ze hebben met andere woorden het recht om je op geregelde tijdstippen te ontmoeten. Bovendien moeten ze je vertegenwoordigen bij wettelijke zaken. Dat wil zeggen dat je ouders in jouw naam contracten (zoals bv. een abonnement bij de bibliotheek of een inschrijving bij de zwemclub) mogen afsluiten, een proces opstarten,...

Wat als iemand **sterft**?

Als er iemand uit je familie sterft, dan moet er heel wat geregeld worden. Wat doe je bijvoorbeeld met zijn of haar bezittingen? De wet heeft het zo geregeld dat de overlevende familie die bezittingen onder elkaar kan verdelen. Jij kan met andere woorden van die persoon erven. Of dat nu een van je ouders, je grootouders, je broer, zus of een eigen kind is. Dat komt doordat de wet jullie als een familie erkent.

5 Nog vragen?

Heb je nog vragen over wat je rechten en plichten binnen je familie zijn? Of wil je meer weten over wat de gevolgen zijn van die afstamming? Dan kan de Kinderrechtswinkel je helpen. Ook met andere vragen over jouw rechten kan je bij ons terecht.

Je kan ons mailen of bellen, of je kan eens langskomen. De Kinderrechtswinkel is elke woensdagnamiddag open van twee tot vijf uur. Wil je liever op een andere dag langskomen? Dan maken we een afspraak.

Je kan de **tZitemzo** bereiken via

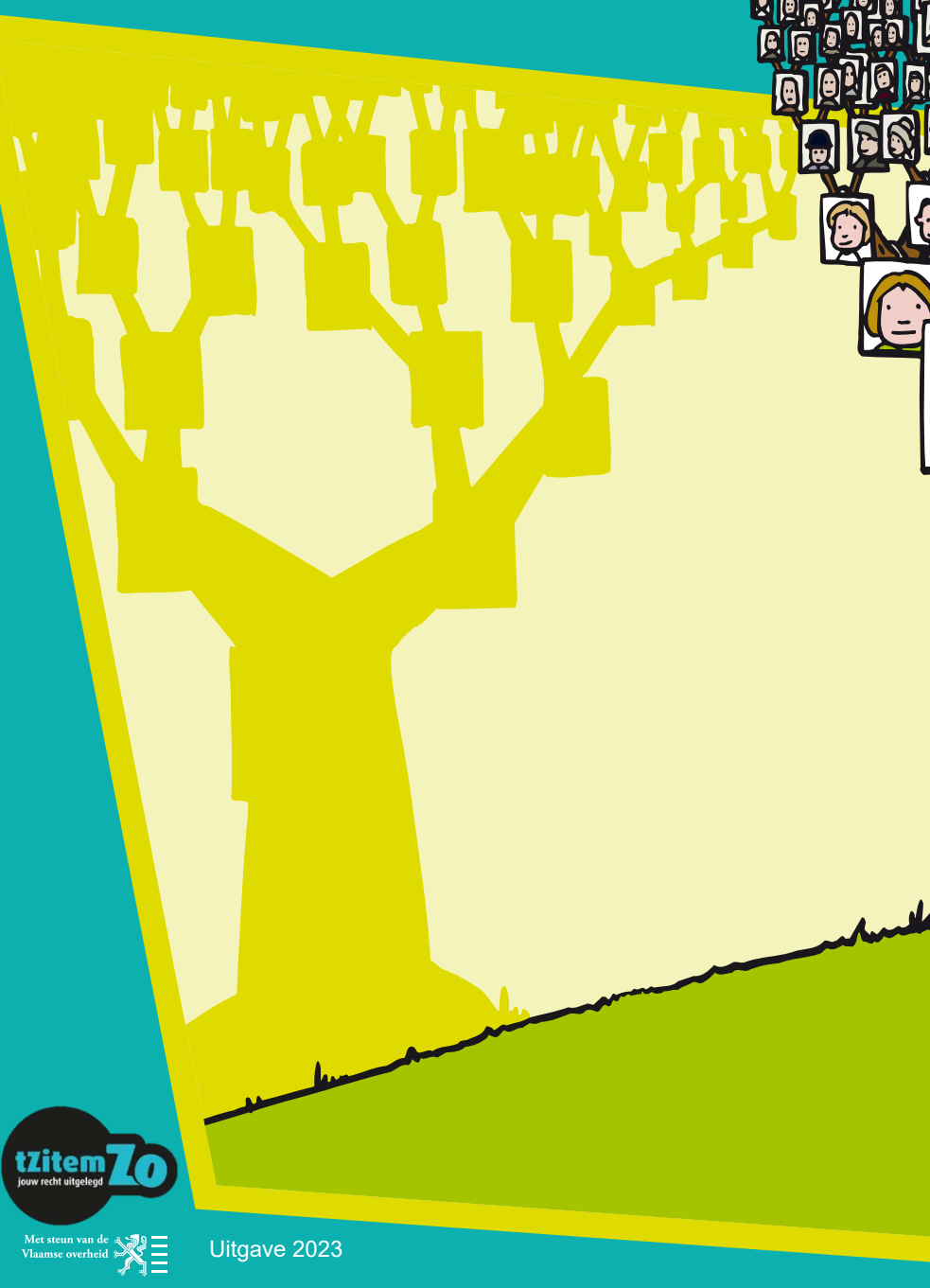
09 233 65 65

info@tzitemzo.be

Surf ook eens naar onze website!

www.tzitemzo.be

Met steun van de
Vlaamse overheid

Uitgave 2023